

POLSKI SPORT 2016

***Rozwój,
finansowanie
i wyzwania***

Sport Life

Fundacja Promocji i Rozwoju Sportu

Fundacja Sport Life

to zespół ekspertów ze środowiska sportowego, ośrodków akademickich oraz z dziedziny marketingu i strategii. Tworzą oni think tank zajmujący się badaniami, analizą, raportowaniem i doradztwem w zakresie tworzenia nowych projektów związanych ze sportem.

Głównym celem Fundacji jest promowanie wszelkich inicjatyw zmierzających do poprawy kondycji polskiego sportu, niezależnie czy jest to sport zawodowy, amatorski czy tylko powszechna rekreacja. Zamiarem Fundacji jest pomaganie w organizacji wydarzeń sportowych i szukanie sposobów na ich finansowanie. Wspieramy promocję sportu w szkołach i lokalnych środowiskach czyli tam, gdzie najczęściej rodzą się sportowe talenty.

Zabiegamy o zmiany w prawie, które pozwolą lepiej finansować sport przez państwo.

Działania Fundacji są zbieżne ze starożytną Ideą Olimpizmu, czyli szlachetnej rywalizacji sportowców.

Zarząd Fundacji Promocji i Rozwoju Sportu „Sport-Life”

POLSKI SPORT 2016

Rozwój, finansowanie i wyzwania

Rozdział

1

*Wprowadzenie
i najważniejsze
tezy raportu*

Sport w Polsce jest niedo-finansowany, a jednocześnie nie wykorzystujemy funduszy, które praktycznie „leżą na ulicy”. To jedne z głównych wniosków, jakie płyną z raportu fundacji „Sport Life”. Tak wynika m.in. z badań związków sportowych przeprowadzonych na potrzeby raportu oraz wypowiedzi ekspertów, którzy oceniają obecny stan, rozwój i finanse polskiego sportu.

Środki Ministerstwa Sportu i Turystyki należą do najmniejszych w rządowym budżecie. Jednak, jeśliby odciąć to źródło finansowania, znaczna część związków sportowych mogłaby nie przetrwać. Dziś większości związków sportowych wystarcza funduszy na podstawowe potrzeby, brakuje zaś środków na rozwój, które mają już tylko nieliczni. Swojej roli nie spełniają również spółki Skarbu Państwa, które mimo że mają jednego właściciela, którym jest właśnie Skarb Państwa, to każda z nich prowadzi odrębną politykę sponsorin-gową. W najlepszym wypadku oznacza to, że sport służy promowaniu wizerunku spółki, a w najgorszym, że sponsoring służy realizacji wizji prezesa, który np. jeśli lubi daną dyscyplinę sportu czy dany klub, to wesprze tę inicjatywę finansowo, jeśli nie – środki finansowe będą niewystarczające. W innym wypadku Ta „prezewska intuicja” czy upolitycznienie sportu – zdaniem wie-

lu komentatorów – to norma w sponsoringu państwowym, a nie „wypadek przy pracy”.

Nie ma co liczyć na to, że budżet państwa radykalnie zwiększy finansowanie sportu. Zatem trzeba szukać nowych źródeł finansowania, które odciążą państwo i dadzą impuls do rozwoju polskiego sportu. Dlatego konieczne są zmiany prawne, które odblokują inne drogi zdobywania funduszy i sprawią, że prywatne inwestycje w sport stałyby się opłacalne również dla inwestorów. Dziś jednoznacznie można stwierdzić, że warunki dla wsparcia sportu przez podmioty prywatne są niewystarczające. Konieczne są więc odpisy podatkowe i inne zachęty dla biznesu, aby włączał się w finansowanie sportu, zwłaszcza na lokalnym, najniższym poziomie, gdzie sponsorzy dziś nie mają żadnego interesu, byłożyć na sport.

Jeszcze większe pieniądze leżą w grach hazardowych, które dziś w większości należą do szarej strefy. Nie ma z nich pożytku ani dla budżet państwa, ani dla polskiego sportu. Co roku tracimy setki milionów złotych, a niemal cała Europa korzysta z olbrzymich funduszy pochodzących z gier hazardowych. Konieczna jest więc nowelizacja ustawy hazardowej i otwarcie drzwi dla sponsoringu przez tę branżę.

Celem raportu jest pokazanie wybranych, najważniej-

szych elementów funkcjonowania sportu w Polsce zarówno w wymiarze społecznym, jak i ekonomicznym. Najwięcej uwagi poświęcono źródłom finansowania sportu oraz możliwościom zdobywania nowych funduszy zarówno na sport kwalifikowany, amatorski, jak i szkolenie dzieci i młodzieży.

Nie jest natomiast celem raportu analiza sukcesów i porażek polskich sportowców, klubów czy drużyn narodowych. Na pewno jednak sukcesy sportowe w ostatnich latach nie odzwierciedlają oczekiwań kibiców i nie wyczerpują możliwości, jakie posiada blisko czterdziestomilionowy kraj w środku Europy.

Raport został przygotowany przez Fundację Wspierania i Rozwoju Sportu „Sport Life”, której głównym celem jest promowanie wszelkich inicjatyw zmierzających do poprawy kondycji polskiego sportu, niezależnie od tego, czy jest to sport zawodowy, amatorski czy tylko sportowa rekreacja. Zamiarem Fundacji jest pomaganie w organizacji wydarzeń sportowych i szukanie sposobów, jak je finansować. Fundacja planuje również zabieganie o zmiany w prawie, które pozwolą na zwiększenie nakładów na sport. Zawodnicy pozbawieni wsparcia środków publicznych, finansowani tylko przez sponsorów, w większości dyscyplin, pozbawieni są większych szans na sukcesy.

1.1 Wykorzystane badania i źródła

Raport posiada obszerną bibliografię zawierającą publikacje książkowe, szereg dokumentów i raportów branżowych drukowanych zarówno w Polsce, jak i za granicą. Dokumenty źródłowe były przygotowywane przez podmioty prywatne oraz instytucje państwowe. Wykorzystane zostały m.in. dane GUS, NIK i Komisji Europejskiej oraz raporty firm badawczych. Znalazły się tu również akty normatywne i dokumenty opracowane m.in. w ministerstwach Skarbu Państwa, Finansów, Sportu i Turystyki. Źródłowa część pracy została również oparta na publikacjach prasowych, głównie w wersjach internetowych.

Na potrzeby raportu przeprowadzone zostało specjalne badanie związków sportowych w Polsce, któremu jest poświęcony w całości rozdział 4. Badanie fundacji „Sport Life” zostało przeprowadzone metodą CAWI w terminie od maja do sierpnia 2016 roku. W badaniu wzięła udział większość związków sportowych w Polsce. W sumie wypowiedziało się 39 z funkcjonujących w 2016 roku

70 związków sportowych¹. Badanie miało na celu pokazanie m.in. roli państwa w finansowaniu sportu oraz związków sportowych, przejrzystość tego finansowania i ocenę jego wystarczalności. Drugą grupą poruszonych zagadnień były pytania o rolę państwa w stworzeniu warunków dla wsparcia sportu przez podmioty prywatne oraz stopnia zaangażowania sponsoringu prywatnego. Pytania dotyczyły również kondycji finansowej związków, ich przychodów i największych problemów, z którymi spotykają się związki.

Specjalnie dla raportu wypowiedziało się również szereg ekspertów związanych ze sportem. W dokumencie znajdziemy m.in. najważniejsze głosy z Ministerstwa Sportu i Turystyki, Sejmowej Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki (KFS) oraz Polskiego Komitetu Olimpijskiego (PKOl), a także wybitnych sportowców, trenerów sportowych, prezesów i działaczy. Eksperti, których wypowiedzi przytoczono w Raporcie, to:

- Jarosław Stawiarski, wice-minister sportu;
- Ryszard Czarnecki, wice-przewodniczący Parlamentu Europejskiego;
- Grzegorz Janik, poseł RP, członek sejmowej Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki;
- Andrzej Kraśnicki, prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego;
- Michał Listkiewicz, były prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej;
- Robert Korzeniowski, wielokrotny mistrz olimpijski, świata i Europy w chodzie sportowym;
- Czesław Lang, dyrektor generalny Tour de Pologne i wicemistrz olimpijski z 1980 roku;
- Andrzej Person, senator, były prezes Polskiego Związku Golfa;
- Zdzisław Kręcina, były sekretarz generalny Polskiego Związku Piłki Nożnej;
- Krzysztof Szyszlak, członek zarządu Zachodniopomorskiego Związku Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej (TKKF).

1 / Pełna lista związków sportowych funkcjonujących w Polsce na https://d1dmfej9n5lghm.cloudfront.net/msport/article_attachments/attachments/96790/original/wykaz_polskich_zwiazkow_sportowych.pdf?1470214436 (dostęp 25.08.2016)

2 / Całość badania została przedstawiona w rozdziale czwartym

To tylko fragment kompleksowego raportu o polskim sporcie.

Zapraszamy do zapoznania się z pełną wersją raportu.